

Република Србија
Фискални савет

Саопштење за јавност

Нисмо ћутали, нити ћемо

Фискални савет Републике Србије одбацује критике из Владе Србије о томе да смо ћутали претходних година, да нисмо упозоравали на висину буџетског дефицита и могућу кризу јавног дуга, као и да смо комуницирали само са јавношћу, а не и са Владом.

Фискални савет је основан у априлу 2011. године као независно, стручно и неполитичко тело Скупштине Србије. Наша законска обавеза је да оцењујемо мере фискалне политике, предлоге буџета и ребаланса. Тренутно је наш најбитнији и најодговорнији задатак да правовременим упозорењима на неодрживу путању фискалног дефицита и јавног дуга укажемо на неопходне промене у вођењу фискалне политике и тако допринесемо спречавању кризе која би погодила све грађане Србије.

Од свог оснивања Фискални савет је објавио преко двадесет независних оцена, анализа и извештаја (највећи део пре 2013. године), због чега смо неретко били на удару владајуће политичке већине. У јуну 2011. смо упозорили да ће фискална децентрализација направити рупу у републичком буџету од 400 милиона евра; у децембру 2011. смо предлог буџета за 2012. тадашње Владе оценили као неодржив и нереалан; у фебруару 2012. године упозорили смо да је јавни дуг прешао законом предвиђену границу и да су потребне хитне мере; крајем марта 2012. године указали смо на то да је дефицит двоструко већи од планираног а да мере тадашње Владе нису довољне; у мају 2012. године оценили смо да дефицит и дуг расту таквим темпом да прети криза јавног дуга. Сваку оцену и анализу достављали смо Скупштини Србије као оснивачу, Влади Србије, али и представљали јавности како то Закон о буџетском систему налаже. Сви наши извештаји и препоруке налазе се и на сајту Фискалног савета. И претходна и актуелна Влада су биле упознате са свим нашим извештајима. О томе сведочи и чињеница да је део наших предлога, датих у мају 2012. године, актуелна Влада Србије прихватила приликом израде ребаланса буџета за 2012. годину, приликом пореске реформе из октобра прошле године, а нарочито у Фискалној стратегији Владе у новембру 2012. године. Из свега поменутог, јасно је да нисмо ћутали, континуирано смо се оглашавали у складу са Законом и упозоравали на проблеме у јавним финансијама земље што ћемо и убудуће чинити.

Неосноване су критике на рачун Фискалног савета да се залаже за замрзавање пензија од 15.000 динара, а да жели да избегне замрзавање сопствених плата. Нејасно нам је зашто Влада Србије уопште помиње Фискални савет, када је и сама прихватила неопходност контроле плата и пензија тиме што је предвидела њихов раст од свега 0,5% у октобру 2013. године и 1,5% у наредних годину и по. По том предлогу, просечна пензија ће у октобру бити повећана за 128 динара, а просечна плата у јавном сектору за 246 динара. То је по ефектима скоро једнако замрзавању плата и пензија, због чега не разумемо последње критике на наш рачун. Такође, плате Фискалног савета су део система плата државне управе и не постоји начин да њихова индексација одступи од опште индексације, нити је Фискални савет икада заступао различит став.

Фискални савет се већ дуже време залаже за системско решавање расподеле плата у јавном сектору и у том смислу смо Влади представили више предлога. Први пут, у мају 2012 године, предложили смо увођење јединственог система коефицијената на зараде у државној управи да би се избегло различито вредновање сличних послова у оквиру истог система. Премда је било позитивних наговештаја, тај предлог још увек није у потпуности прихваћен. Други пут, у септембру 2012. године, предложили смо да се свим независним телима са вишим платама, попут Фискалног савета, Народне банке Србије, Државне ревизорске институције, Агенције за контролу летења и другима, смање плате током кризе. Тај предлог није прихваћен. Трећи пут смо, приликом припреме актуелних мера штедње, у интерној комуникацији са Министарством финансија и привреде и Владом Србије предложили увођење привременог кризног пореза на надпросечне плате и пензије (тј. знатно умањење највећих плата и пензија), док би највећи број плата и пензија остао непромењен. Колико је нама познато, ни тај предлог није прихваћен.

Најзад, издвајања за Фискални савет у буџету Србије су готово занемарљива, а плате у самом Фискалном савету су ниже од оних у другим независним институцијама. Планирана издвајања за Фискални савет у 2013. години износе 38 милиона динара, што је, не само безначајно у односу на укупан буџет, већ и знатно мање од државних издвајања за друге независне институције: Државну ревизорску институцију, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја, Повереника за заштиту равноправности (од 89 до 530 милиона динара). Све ове институције заједно (укључујући и Фискални савет) троше мање од 0,1% буџетских расхода, а грађани Србије заузврат добијају независну контролу државних политика (укључујући и фискалну политику). Посебно издвајамо чињеницу да су плате запослених (и руководилаца) у Фискалном савету заправо мање од плата у другим независним институцијама, због чега не разумемо зашто се у јавности селективно износе подаци само о висини плате председника Фискалног савета. Напомињемо и да Фискални савет није себи одређивао плате, већ је то учинила Скупштина Србије, па ако сматра да су велике и неодговарајуће, Скупштина, у чијој је то надлежности, у сваком тренутку може и да их промени.

У Београду, 17. јуна 2013. године

Фискални савет Републике Србије